

Til det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), som talte om, at denne Lov fremdeles var en Forsøgslov, og til det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen), som sagde, at denne Lov løste jo ikke Jordspørgsmaalet, hvad jeg er ganske enig med ham i, skal jeg sige, at det for saa vidt er en Forsøgslov, som vi, hvis vi gaa til en nærmere Undersøgelse af hele Besiddelsesforholdet, kunne komme ind paa andre Former end dem, vi i dette Øjeblik ere inde paa. Men jeg er overbevist om, at denne Lov med de Ændringer, der her forhaabentlig vedtages, vil være en ualmindelig god Lov og en fuldt ud brugelig Lov for Husmændene. Jeg tror, at man ikke ved Fæsteforhold kan skaffe bedre Forhold for Husmændene og give dem gunstigere Vilkaar. Et andet Spørgsmaal er, om det vil have stor samfundsmæssig Betydning, at Jord skal gaa over til at være Fælleseje i Stedet for Privateje. Det er et Spørgsmaal, som kan undersøges og tages under Overvejelse. Men for de Vilkaar, hvorunder Husmanden kommer til at arbejde, vil det ikke være af Betydning, om vi gaa over til Fæsteforhold, eller vi blive ved de Forhold, der her er Tale om, og for saa vidt tror jeg, vi have gjort de fornødne Forsøg, saa vi trøstigt kunne sige, at denne Lov byder Husmanden saadanne Vilkaar, som han kan være tjent med at arbejde under.

Naar det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) foreslog, at vi kun skulde gaa til en Laaneværdi af 6,000 Kr. mod, at vedkommende selv indskød $\frac{1}{10}$, men intet havde imod at gaa op til en Laaneværdi af 8,000 Kr., naar vedkommende selv var Ejer af $\frac{1}{5}$ af det Beløb, som oversteg 6,000 Kr., tror jeg, man her vilde komme til at foretage en Deling, der ikke var heldig, og at man maaske vilde medtage en Del Mennesker, som var saaledes økonomisk stillede, at det vilde være dem muligt selv at skaffe sig passende Jord og passende Beskæftigelse uden Statens Hjælp. Jeg tror, at en Del mere velstillede vilde komme til i alt for stor Udstrækning at nyde godt af de Penge, som det dog er Mening, de mere uformuende i Samfundet skulde nyde godt af, de nemlig, som ikke ad anden Vej, uden Statens Hjælp, kunne komme ind i en saadan Stilling. Det er jo ganske særlig saadanne, som alle disse Penge skulde komme til gode. Det ærede Medlems Forslag anser jeg derfor for meget uheldigt, og jeg vil fraraade at vedtage et saadant Ændringsforslag.

Det ærede Medlem foreslaar dernæst, at den Kommune, hvori Staten lider Tab ved en Statshusmand, skal erstatte Halvdelen af Tabet, for — siger det ærede Medlem — naar Kommunen har anbefalet Jordlodden og anbefalet Manden, skal den ogsaa tage Ansvaret. Det kommer ikke alene an paa, siger det ærede Medlem, at det bliver en god Jordlod, det kommer ogsaa an paa, at det bliver den rette Mand, der sættes ind i Stillingen, og deri har det ærede Medlem Ret. Men min Opfattelse er, at Sogneraadene meget samvittighedsfuldt afgive de Erklæringer, der afleveres til Kommissionen. Det er ogsaa Kommissionens Pligt at se paa Jorden, inden der gives Tilsagn om Statslaan. Kommissionen har derfor sit store Ansvar for, om der bliver antaget Jordlodder, som ikke egne sig til Husmandsbrug. Med Hensyn til Valget af Manden — hvad der kan have den største Betydning — er Forholdet det, at det ofte ikke er den Kommune, hvori han bliver bosat, som skal afgive Anbefaling for ham. Vedkommende Mand kan komme fra en helt anden Kommune, og han skal selvfølgelig have sin personlige Anbefaling fra den Kommune, hvor han bor, og hvor han er kendt. Derfor er det maaske i Halvparten af Tilfældene ikke den Kommune, hvor Jordlodden skal oprettes, der skal eller kan anbefale vedkommende Mand. Det vil derfor ofte i de Tilfælde, hvor der kommer en daarlig Mand ind fra en anden Kommune, i Virkeligheden være for Smed at rette Bager, hvis man lader den Kommune, hvori Jordlodden ligger, undgælde for, at en fremmed Kommune har anbefalet en daarlig Person.

Jeg skal derefter henvende nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen). Det ærede Medlem angreb den Maade, hvorpaa Kommissionsmedlemmerne blev valgte. Jeg vil dog gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det er den almindelige Valgrets Repræsentanter, der skulle vælge Kommissionsmedlemmerne. Denne Valgmaade synes jeg, vi mere og mere ere komne ind paa, og det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem har været imod Klassevalg og derimod har ønsket, at den almindelige Valgret skal benyttes i saa vid Udstrækning som muligt. Det er det, vi her have foreslaaet, medens det ærede Medlem taler om, at vi skulde have Kommissionsmedlemmerne valgte paa en anden Maade. Imidlertid behøve ærede Medlemmer ikke at tage sig det ærede Medlems Kritik synderlig nær, da det ærede Medlem er Med-